

БАР ЕДДІ

Юрій Тарнавський

В дійсності бар називається Бар Ніра (*Neir's Bar* по-англійському). Джордж каже, що це є наслідком близькості бару до Бару Едді (*Neir* вимовляється як *near*. *Near* же значить близько по-англійському). Джордж каже, що справжній Бар Едді не існує. З цього виходить, ніби Джордж думає, що Бар Едді є недосяжним ідеалом. Джордж та Христя називають бар Баром Едді через таку причину. Це сталося, коли вони були в барі вперше. Вони сиділи тоді при столі. Вони були в барі вже більше, ніж годину. При шинквасі сидів чоловік. Чоловікові було близько сімдесяти. Чоловік пив безперестанку. В дану мить він вже був п'яний. Чоловік встав від шинквасу. Чоловік, видно, хотів вийти з бару. Чоловік хотів піти до туалети перед тим. Він пішов до туалети. Туалета була поблизу Джорджового та Христиного стола. Чоловік вийшов із туалети. Чоловік станув при Джорджевім та Христинім столі. Чоловік почав говорити до Джорджа та Христі. Чоловік мав труднощі вимовляти. Він говорив без будь-якого сенсу. Шинкар помітив чоловіка. Виходило, що шинкар був власником бару. Виходило, що чоловік був частим відвідувачем бару. Шинкар підійшов до чоловіка. Шинкар поклав руки на чоловікові плечі. Шинкар зробив це досить різко. Шинкар відтягнув чоловіка від стола. Шинкар сказав чоловікові йти додому. Шинкар теж говорив досить різко. Шинкар називав чоловіка Едді. Джордж та Христя сказали шинкареві, що чоловік не робив нічого злого. Шинкар не звертав на це уваги, одначе. Шинкар вивів чоловіка з бару. Чоловік поведився слухняно при цім. Здавалося, ніби шинкар був батьком чоловіка. Чоловікове поведження було, мабуть, наслідком його частого відвідування бару. Бар має три частини. Перша частина має шинквас. До першої частини входить знадвору. Перша частина довга. Перша частина широка яких два метри, не рахуючи шинквасу та місця за ним. При шинквасі стільці. Друга частина приблизно квадратова. Вона велика. Тут вісім столів. Більшість із них великі. Більшість із них круглі. Деякі із столів покриті обрусами. Обруси білі. В другій частині теж стоїть машина *пун-*

Друкуємо уривок з прозового твору Юрія Тарнавського *Менінгіт*, що появиться весною ц. р. англійською мовою п. н. *Meningitis. Work of Fiction* у видавництві Fiction Collective. Distributed by George Braziller (Нью-Йорк). — Редакція.

бол. Машина стара. Друга частина лежить за першою. До туалет входить з другої частини. Третя частина дуже велика. Довжина третьої частини рівна сумі довжин двох перших частин. Третя частина приблизно така широка, як друга. В третій частині є кеглярня. Бар старий. Обстановка в барі старомодна. Перші дві частини ясно освітлені. В третій частині світла засвічені тільки над кеглярнею. В барі тепло. Всі стільці при шинквасі зайняті. При шинквасі теж стоять люди. Сім із столів у другій частині зайняті. При більшості із зайнятих столів сидить більше ніж двоє осіб. У третій частині немає нікого. Сьогодні Галловінова ніч. Тепер трохи по десятій. Джордж та Христя в барі. Вони в другій частині. Вони сидять при столі. Стіл стоїть в лівім найдальшій куті від входових дверей. Стіл один із круглих. Він великий. На столі обрус. На обрусі розлито рідину. Рідина, мабуть, пиво. Джордж відкотив обрус із частини столу. Джордж витер стіл сухою частиною обруса. Обрус покриває приблизно половину стола. На обрусі лежить двадцять-п'ять-центова монета. Монета лежить приблизно посередині частини стола, покритої обрусом. Монета лежала там до прибуття Джорджа та Христі до бару. Монета, видно, чайне, залишене попередніми клієнтами. Клієнти, мабуть, ті, що розпили рідину. Джордж залишив монету на місці, закочуючи обрус. Люди при решті зайнятих столів молоді. Виглядає, що людям коло двадцяти. Всі ці люди п'ють пиво. Пиво у дзбанах. Дзбани скляні. Боки дзбанів покриті доземними рівцями. При столі сусіднім до Джорджевого та Христиного сидить вісім осіб. Це п'ять хлопців та три дівчини. Один із хлопців дуже схожий до одної з дівчат. Це помимо того, що хлопець та дівчина не брат і сестра. Хлопець та дівчина, очевидно, ходять одне з одним. Схожість між хлопцем та дівчиною полягає в першу чергу в їхнім волоссі. Їхнє волосся досить коротке. Воно звисає досить далеко на потилицю одначе. Воно хвилясте. Воно блищить. Воно темне. Воно виглядає, як брунатна рідина, розбурхана так, що має хвилі. Рідина могла б бути чорною кавою. Хлопець та дівчина мають маску. Маска складається з окулярів та причеплених до них носа й вусів. Окуляри круглі. Оправа окулярів чорна. Окуляри в дійсності не мають скелець. Ніс великий. Він загнутий. Він пластиковий. Він помаранчовий та червоний. Вуси густі. Вони коротко обтіяті. Вони чорні. Хлопець та дівчина час від часу одягають маску. Решта людей при столі звичайно сміються із того, хто одягнений у маску. Будучи одягненими в маску, хлопець та дівчина практично незрозіними. Джордж принаймні тої думки. Джордж та Христя п'ють водку з водою, цитриновим соком, цитриновою шкуринкою та льодом. Причиною, чому в напиток наливо окремо цитринового соку, є те, що в барі немає цитрини. В протилежнім випадку в напиток було б видушено та вкинено

четвертинку цитрини. Напитки видаються слабими Джорджеві та Христі. Напитки видаються розведені водою. Джордж та Христя говорили про це. Вони не сердиті за це, одначе. Це тому, що напитки відносно дешеві. Напитки коштують по шістдесят центів. Джордж та Христя звичайно платили коло доляра за напиток в інших місцях. Крім того Джордж та Христя в барі на те, щоб любитися його атмосферою. Джордж та Христя розмовляють, п'ючи. Джордж та Христя розмовляють переважно про веселі речі. В певну мить Джордж та Христя розмовляють про Христиного пса. Пес є з породи булл террієрів. Псові трохи менше, ніж рік. Пес чорний та білий. Пса звать Бібі. Це на пам'ять про приятеля президента Ніксона Бібі Ребозо. Джордж та Христя почали говорити про пса через псову породу. Христя каже, що булл террієри часто живуть у барах. Вона каже, що булл террієри люблять бари. Вона каже, що булл террієри часто бувають пестунчиками в барах. Вона каже, що мусітиме привести пса до бару наступного разу. В іншу мить Джордж говорить про одну жінку. Він познайомився з нею кілька місяців тому. Джордж бачив її тільки раз. Джордж говорив з нею телефоном кілька разів. Виглядає, що Джордж не бачитиметься з нею більше. Це помимо того, що вона йому подобається. Жінка називалася Линда Коглер. Жінка жидівка. Жінка мала двоє синів. Синам було шість та сім років. Жінка саме розводилася, познайомившись з Джорджем. Вона була одружена вісім років. Чоловік жінки мав коханку останніх чотири роки подружжя. Чоловік почав поводитися, як параноїк в певний час. Чоловік залишив жінку. Він пішов жити з коханкою. Чоловік почав процесуватися про розвід. Спершу жінка не хотіла розводу. Коли чоловік почав процесуватися, вона почала собі процесуватися про розвід, одначе. Жінка не мешкала в своїй хаті, познайомившись з Джорджем. Вона мешкала в різних знайомих. Вона переносилася часто з одного місця на друге. Жінка тримала місце свого перебування в таємниці. Це було через таку причину. Чоловік жінки хотів доставити покликання до суду в руки жінки. Жінка не хотіла цього. Це було тому, що вона сама процесувалася про розвід. Жінка процесувалася про розвід в іншій окрузі. Жінка була переконана, що суд в цій окрузі буде ласкавіший до неї. Жінка старалася доставити покликання до свого суду в руки чоловікові. Чоловік теж не мешкав у своїй хаті, коли Джордж познайомився з жінкою. Це було з тих самих причин, що у випадку жінки. Телефонуючи жінці останнього разу, Джордж дізнався, що жінчине покликання до суду було доставлене в руки чоловікові. Джордж не знає наслідків процесу. Жінка мала менінгіт недовго до того, як познайомилася з Джорджем. Жінка була в лікарні. Жінка вийшла з лікарні два тижні до того, як познайомилася з

Джорджем. Жінка була в лікарні місяць. На щастя, менінгіт не залишив у жінки ніяких наслідків. Жінка була переконана, що менінгіт був наслідком її ситуації. Жінчині лікарі сказали їй це. Це помимо того, що менінгіт зараження. Це тому, що жінка була фізично вичерпана в наслідок її ситуації. Вона тому легко піддалася зараженню. Джордж підкреслює це все, говорячи про жінку. Під кінець свого перебування в барі Джордж та Христя читають. Вони читають вголос. Вони читають разом. Джордж та Христя читають із двох книжок. Книжки Христині. Христя принесла книжки, щоб читати з них разом з Джорджем. Вона уважає книжки смішними. Вони по-українському. Перша книжка називається *Які є люди на землі?* Автором першої книжки є Підеша. Перша книжка вийшла в Джерсі Сіті. Вона вийшла в 1916 році. Друга книжка називається *Поради для залюблених або як писати любовні листи*. Вона анонімна. Вона вийшла в Вінніпегу. Вона вийшла в 1913 році. Книжки в м'яких обкладинках. Книжки в дуже поганім стані. Їхній папір пожовк. Він кришиться. Деякі сторінки в книжках цілком відірвані. Краї деяких сторінок повідломлювалися. Книжки скоро цілком знищаться. Це було одною з причин, чому Христя принесла книжки до бару. Книжки написані дуже незграбно. Мова книжок архаїчна. Правопис у книжках різниться дещо від сучасного українського правопису. Все це робить книжки смішними. Один із розділів читаних Джорджем та Христею в першій книжці є такий:

«Як виглядають африканські Негри?»

«"Негр" значить по латинськи чорний. Вони й мають усі чорне кручене волосся. Скіра їх не є однак чорна, коли ближше придивитись. Найчорнішими людьми на світі є властиво деякі мішанці з Негрів і з людей, що належать до нашої "білої", кавказкої, раси і живуть в Судані. Тому добре сказав вчений, Лінней, що коли дивишся на раси, то не вір барві. Б а р в а Негрів є жовто-брунатна, або темно-червоно-брунатна. Дивне діло, що діти у них, як народяться, то цілком білі, що ніяк не відріжните від наших. Бороди Негри не мають, або дуже рідку. Вусиків по трошки мають, але в тім місци на губі, де у нас вуси вже кінчаться. Чашка у них масивна, сильна, така що хоч з волом бийся, а у нас ні. Ростом вони страх великі, середно на 167-170 см. то є 5 стіп і 7-9 цалів. Передна часть голови, то є лице у них висунене вперед; зуби сильні і великі, а грубі, відкинені губи. Коли на них робити операцію, то не треба їм давати на спансе, бо нерви у них грубі, то їх менше болять. Наш чоловік кричав би під небо, а йому байдуже. Він сьмієся, стройть жарти, або цікаво приглядаєся, як йому ріжуть тіло.»

Один із розділів читаних Джорджем та Христею в другій книжці є такий:

«Найтяще запізнатись з особою, що зустрічаємо на вулиці і не можна ніяк розпитати її адреси. Приступити до неї трудно зважити ся. Жінщина безумовно сего не може і не повинна робити. Вона може найвище спонукати мушину звернути на неї увагу. Та й при тім вона мусить бути дуже осторожною, щоби не наразити себе на неприємності. Найкраще при кожній стрічі дивитись прямо в очи тій особі, з якою хочеть ся запізнати. Се мусить спонукати мушину звернути увагу на допитливий погляд жінщини. Скоро мушина звернув увагу, тоді дати йому до зрозуміння — чи то поглядом, чи то рухом — що почуваєть ся до него симпатію, та хочеть ся з ним познакомити. Мушина повинен се використати і безпечно приступити до жінщини і представитись. Після сего жінщина повинна бути в розмові і в поведенню приязною і усьміхненою. Розмову повести треба так, щоби висказати те, що хотілосьби сказати при першій стрічі.

«Наколи мушина симпатизує з жінчиною, котру зустрічає тільки на вулиці і ніяк не може розвідати ся про її адресу, а хотівби запізнатись з нею лично, повинен також представитись на вулиці, скоро нема іншої спосібности. При сім мусить бути дуже осторожним, бо через нетактовне поведення може взбудити в жінчині ненависть і тим самим стратити можливість кохання з нею. Тут також треба дати до зрозуміння жінчині, що почуваєть ся до неї симпатію. Можна незаметно для прохожих людей усьміхнути ся любязно, допитливо глянути в очи, кілька разів йти в слід за нею, та если знає ся, що вона має проходити якоюсь вулицею, ожидати на неї. Се все мусить спонукати жінчину звернути увагу. Если жінщина хоче запізнати ся з таким мушиною, що дає до зрозуміння свою симпатію і охоту запізнання, то повинна також оказати чи то рухом чи то поглядом свою охоту; добре булоби, якби жінщина, бачучи, що за нею йде мушина, спрямувала на вулицю де менший рух або в парк і тим самим дала догіднішу спосібність мушині приступити до неї.

«Коли мушина рішить ся приступити до жінщини, повинен поступати дальше так, щоби се не звертало уваги прохожих людей. Підійти сміло до жінщини, уклонитись приязно і поспитати: "Чи пані позволять товаришити в проході?" — або — "Чи пані позволять відпровадити домів?"

«Наколи жінщина бажає собі товариства такого мушини повинна відповісти: "Прошу". В противному разі повинна відповісти: "Дякую, я не бажаю товариства". Після відмовної відповіді мушина не повинен дальше переслідувати жінчини, бо через влізливість знеохотить ще гірше жінчину і пізнійше при иншій добрій спосібности не зможе запізнати ся. Жінщина, після її відмовної відповіді, повинна мовчанкою

збувати всі дальші запитання і пропозиції. Найвище може сказати: "Пане, дайте мені спокій".

«Коли мушина отримав прихильну відповідь, то повинен зараз представити ся. А робить ся се так: Лівою рукою здимає ся капелюх чи шапку, так як се робить ся при уклоненню а праву руку треба мати на поготові до повитання. При сїм треба сказати: "Позвольте пані представитись". Жінщина повинна на уклін відповісти делікатним кивненем голови та веселою усмішкою і подати свою праву руку мушині до повитання. При сему повинна сказати: "Дуже мені приємно пізнати Вас".

«На сїм кінчить ся церемонія запізнання».

Джордж та Христя сидять у барі близько до півночі. В цю мить всі клієнти, що були при столах коло Джорджа та Христі ще там. Джордж приносив напитки від шинквасу сам. Джордж платив за них при шинквасі. Джордж тому не залишає чайного. Друга причина, чому Джордж не залишає чайного, є факт, що стіл не було прибрано після Джорджевого та Христиного прибуття до стола. Джордж та Христя встають від стола. Христя мала на собі пелерину, прийшовши до бару. Пелерина має клобук. Вона досить коротка. Вона зроблена з досить грубого сукна. Сукно вовняне. Пелерина підшита. Підшивка шовкова. Пелерина та підшивка чорні. На пелерині один гудзик. Гудзик під бородою. Він круглий. Він випуклий. Він срібний. Пелерина зроблена на замовлення. Вона пошита в Нью-Йорку. Кравець був українець. Джордж помагає Христі вдягнути пелерину. Христя накидає на голову клобук. Христя принесла з собою торбинку. Христя бере торбинку. Джордж мав на собі дощовик, прийшовши до бару. Крій дощовика військовий. Дощовик має широкі комір та вилоги. Дощовик має пагони. Він розтятий позаду. Він досить довгий. Він зроблений з бавовняної замші. Замша кольору какао. Дощовик має один ряд гудзиків. Гудзиків три. Дощовик має теж по гудзику на пагонах. Гудзики круглі. Вони пласкі. Вони мають дірку посередині. Вони металеві. Вони майже чорні. Дощовик зроблений у Франції. Джордж купив дощовик у Нью-Йорку. Джордж вдягає дощовик. Джордж та Христя йдуть до виходу. Джордж та Христя минають шинквас. Джордж та Христя кажуть шинкареві надобраніч. Один із клієнтів каже Джорджеві та Христі надобраніч. Джордж та Христя кажуть цьому клієнтові надобраніч. Джордж та Христя виходять з бару. Бар у резиденційній дільниці. Хати дуже близько одна коло одної. Вздовж вулиць дерева. Осінь цього року була тепла. На деревах ще досить багато листя. Вулиці слабо освітлені. Віє вітер. Рух гілля виглядає таємничо в слабім світлі. Рух цей є мов незрозуміле поведження людей. Багато листя ще зелене. Зелений колір робить листя подібним до людського

волосся. Волосся здається жіночим. Здається, що жінки ці красуні. Небо захмарене. Починає накрапати дощ. Він ще дуже рідкий та дрібний. Вулиці творять літеру "Т" перед самим баром. Бар при самій точці схрещення обох вулиць. По обох боках вулиць запарковані авта. Боки вулиць майже цілком заповнені автами. Джорджеве автo запарковане на вулиці, що прямовисна до бару. Авто яких п'ятдесят метрів від бару. Воно по лівім боці вулиці від бару. Джордж та Христя йдуть до авта. Джордж іде по її правім боці. Джордж обняв лівою рукою її плечі. Джордж у добрім настрою. Джордж думає про тепер. В одну мить він пригадує собі щось, одначе. Спомин стосується випадку із кілька місяців тому. Джордж був у туалеті. Долівка в туалеті була кахлева. Кахлі були маленькі. Кахлі були яких два й пів сантиметра на кожнім боці. Кахлі були чорні й білі. Вони творили взір, як на шахматній дощці. Джордж подивився на долівку. Спершу долівка виглядала нормально. Джордж помітив взір кахлів. В одну мить це змінилося, одначе. Кахлі неначе хтось перемішав. Здавалося, немов вони були неприклеєні до долівки. Здавалося, немов їх перемішав землетрус. Здавалося, що кахлі продовжували рухатися. Здавалося, що землетрус продовжувався. В додаток, здавалося, що лінії між кахлями стали твердими тілами. Лінії ніби вилися. Лінії робили це, як хробаки. Здавалося, що деякі з хробаків були потяті. Випадок цей зробив на Джорджа потрясаюче враження. Джордж радий тепер, що випадок цей минув. Джорджеві стає тепло на думку, що випадок минув. Джорджеві здається, ніби він у вигіднім ліжку. Христине тіло під Джорджевою рукою посилює це почуття. Прийшовши яких п'ять метрів від авта, Джордж стає. Джордж передає свій намір стати Христі лівою рукою. Христя стає теж. Джордж передає своє бажання, щоб Христя повернулася до нього лівою рукою. Христя повертається до нього. Джордж знову обнімає Христині плечі лівою рукою. Він нагинає голову до Христі. Христя відхиляє голову трошки назад. Клобук на Христиній голові зсувається назад трошки. Схилиючи голову, Джордж повертає її трошки праворуч. Джордж підставляє ліву щоку під дощ. Джордж чує дощ на цій щоці. Дощ холодний. Він приємно холодний. Він творить відсвіжуюче враження. Джордж усвідомлює собі, що більше дощу падає на Христине обличчя. Це в наслідок положення її обличчя. Джордж уявляє собі, що дощ на його обличчі на Христинім. Це так і застається у Джорджевій пам'яті. Джордж торкається Христиних уст своїми. Він та Христя цілуються. Його та Христині уста відчиняються в одну мить. Його та Христині язики доторкаються. В одну мить Джордж запахає свою праву руку під Христину пелерину. Джордж кладе цю руку на Христині груди. Христя має на собі светер. Светер досить тонкий. Він кашмировий. Під ним

Христя має на собі сорочку. Христя не має на собі нагрудника. Джордж не чує сорочки. Йому здається, що Христя гола під светром. Джордж чує Христині груди під рукою. Вони невеликі. Вони тугі. Джордж не чує сосок на грудях. Джордж любить такі груди, як Христині. Груди ніби кружляють, як вири на воді. Груди теж ніби міняться кольором, як розлита олива на воді. Джордж ніби чує колір цей рукою. День був досить холодний. Він був похмурий. Більшість дня небо було імлисте. Джордж працював цього дня. Джордж має вікно в бюрі. Вікно виходить на захід. Джордж дивився крізь вікно надвір під захід сонця цього дня. Джордж бачив захід сонця цього дня. В цім місці на обрії горби. Горби покриті деревами. Дерева ці вже без листя в цей час. Джордж бачив, як сонце опускалося за дерева. Воно було бліде. Воно було майже біле. Воно видавалося холодним. Воно теж видавалося приплесканим. Формою воно нагадувало свиню. Воно видавалося, як велетенська біла свиня, що опускалася за дерева. Здавалося, що Джордж бачив окремі промені сонця. Промені здавалися дуже рідкі. Вони здавалися короткі. Вони здавалися біляві. Промені здавалися, як щетина на цій велетенській свині. Джордж уявляє собі небо за хмарами в цю мить. Джордж уявляє собі небо чорним. Він уявляє собі зорі на небі. Він уявляє собі зорі великими та рясними. Він уявляє собі, що зорі видають свиняче хрюкання замість світла. Джордж уявляє собі, що свинячий сморід і тепло виходять із неба, як із темного хліва. Одидві ці картини не неприємні.

СУЧАСНІСТЬ

ЛІТЕРАТУРА, МИСТЕЦТВО,
СУСПІЛЬНЕ ЖИТТЯ

ЛЮТИЙ 1978
Ч. 2 (206)
РІК ВИДАННЯ ВІСІМНАДЦЯТИЙ
МЮНХЕН